

Pakolaisten kuntiin ohjaamisen erityisavustus 2026/avustuksen hakeminen.

Sivla 13.05.2026
444/02.05.02/2026

Valmistelu kehittämisspäällikkö-opistojen rehtori Sini Käkönen,
p. 040 751 4731

Työ- ja elinkeinoministeriön Kuntiin ohjaamisen toimintaohjelmasta myönnetään vuonna 2026 erityisavustusta pakolaisten vastaanoton ja pakolaisten kotoutumisen edistämiseen. Valtionavustuksen tuella kunta voi järjestää ja kehittää pakolaisina saapuneiden vastaanottoa, työllistymistä, kotoutumista ja osallisuutta tukevaa toimintaa tai palveluita vastaavasti kuten lain kotoutumisen edistämisestä (681/2023) mukaisella laskennallisella korvauksella voidaan palveluja järjestää.

Erityisavustuksen myöntämisessä otetaan huomioon kuntien laskennallisten korvauksen maksatuksen piirissä olevat tilapäistä suojelua saavat sekä heidän perheenjäsenensä. Myönnettävä avustuksen määrä perustuu henkilömäärään, jonka mukaan kunnalle on maksettu tammikuussa 2026 kotoutumislain mukainen laskennallinen korvaus. Jos maksatuksen perusteena on ollut yhteensä vähintään 300 henkilöä, niin hakija voi hakea 40 000 euron avustusta. Jämsässä on ollut tammikuussa yhteensä 417 henkilöä laskennallisen kuntakorvauksen perusteena.

Jämsän työväenopisto on järjestänyt kotoutumiskoulutuksia ja monikielisen yhteiskuntaorientaation koulutuksia vuoden 2025 alusta alkaen. Vuonna 2025 kotoutumiskoulutukseen osallistui noin 100 Jämsässä asuvaa kotoutujaa ja yhteiskuntaorientaation koulutuksiin noin 80 osallistujaa. Kotoutumiskoulutuksiin osallistuneista itsenäisen suomen kielenkäytön tason B1 saavutti noin puolet osallistujista ja moni pystyikin kielitaidon ansiosta siirtymään jatko-opintoihin sekä työelämään.

Kotoutumiskoulutuksen jälkeen kotoutujilla on kuitenkin edelleen tarvetta aktiivisen suomen kielen taidon kertaamiselle ja kehittämiselle. Kielitaidon kohentumisen myötä mahdollisuudet työllistymiseen ja jatko-opintoihin pääsemiseen parantuvat merkittävästi. Aktiivinen toimiminen suomalaisessa yhteiskunnassa, esimerkiksi viranomaisasiointi, pankkipalvelut ja hyvinvointialueen palvelut sujuvat helpommin, kun kotoutuja osaa käyttää suomea asiointikielenä.

Kotoutujien palveluja suunniteltaessa tulee erityisesti huomioida syrjäytymisen ehkäiseminen sekä osallisuuden lisääminen. Esimerkiksi säännöllisesti kokoontuva ryhmätoiminta, jossa aktivoidaan suomen kielen käyttämiseen ja opetellaan yhteiskuntataitoja auttaa kotoutujia integroitumaan elämiseen Suomessa.

Uudistuneen kotoutumislain mukaisesti kunnalla on päävastuu kaikista alueella asuvista kotoutujista ja heidän palvelujensa järjestämisestä. Palvelujen tulee siis kattaa kaikenikäisten kotoutujien tarpeet.

Jämsän kaupunki hakee valtion erityisavustusta 40 000 euroa kotoutujien ryhmätoiminnan järjestämiseen ja ryhmänohjaajan palkkakustannuksiin käytettäväksi ajalla 1.8. 2026 – 31.12.2027. Toiminnan päätavoitteena on kotoutujien aktiivisen suomen kielen ylläpitäminen, työelämä- ja yhteiskuntataitojen kehittäminen, osallisuuden lisääminen sekä syrjäytymisen ehkäiseminen.

Pakolaisten kuntiin ohjaamisen erityisavustuksessa ei ole kunnan omarahoitusosuutta eli hanke toteutetaan kokonaisuudessaan avustuksella. Avustustuloa ja avustusperuseisen toiminnan kuluja ei sisälly vuoden 2026 talousarvioon. Ne tulevat huomioitavaksi vuoden 2026 talousarviomuutosesityksessä.

Toimivalta, johon päätös perustuu:
Jämsän kaupungin hallintosääntö § 26
Sivistyslautakunta päättää kehittämishankkeisiin osallistumisesta talousohjelman mukaisesti

Ehdotus

Sivistystoimenjohtaja Leena Kilpeläinen

Päätös

Sivistyslautakunta hyväksyy Pakolaisten kuntiin ohjaamisen erityisavustuksen hakemisen.